

**ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ЛОМБАРД «КРЕДИТ ЮКРЕЙН»
(ТОВ «ЛОМБАРД «КРЕДИТ ЮКРЕЙН»)**

Код ЄДРПОУ 45108001

НАКАЗ

09.03.2026

Київ

№ 27-0524_1 ЗП

**Про затвердження Положення про порядок
організації та здійснення валютно-обмінних операцій
у новій редакції**

У зв'язку із внесенням змін та, з метою забезпечення належної діяльності з торгівлі валютою у готівковій формі, організації та здійснення валютно-обмінних операцій,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити та ввести в дію у новій редакції «Положення про порядок організації та здійснення валютно-обмінних операцій Товариства з обмеженою відповідальністю «Ломбард «Кредит Юкрейн»», далі – Положення (додається).
2. З дати набрання чинності даним наказом, наказ від 07.10.2024 № 27-0524 ЗП-1, визнати таким, що втрачає свою чинність.
3. Відповідальним працівникам забезпечити застосування Положення, затвердженого даним наказом.
4. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.
5. Наказ набуває чинності 09.03.2026.

**Директор
ТОВ «Ломбард «Кредит Юкрейн»**

Павло НІФАНТОВ

Затверджено
наказом директора
від 09.03.2026 № 27-0524_1 ЗП

ПОЛОЖЕННЯ
про порядок організації та здійснення валютно-обмінних операцій
Товариства з обмеженою відповідальністю
«ЛОМБАРД «КРЕДИТ УКРЕЙН»
(нова редакція)

м. Київ

2026 р.

Зміст

Глосарій	3
1. Загальні положення	4
2. Порядок проведення валютно-обмінних операцій	5
3. Порядок устанавлення курсів купівлі та продажу іноземних валют у готівковій формі за гривні	8
4. Порядок оформлення та видачі/надання документів, якими оформлюються валютно-обмінні операції	9
5. Порядок підкріплення готівкою іноземної валюти та гривні відокремлених підрозділів Фінансової установи	10
6. Опис бухгалтерської моделі обліку валютно-обмінних операцій	11
7. Порядок взаємодії між відокремленими підрозділами під час проведення валютно-обмінних операцій, тривалість їх операційного (робочого) дня	12
8. Опис порядку здійснення внутрішнього контролю за проведенням валютно-обмінних операцій	13
9. Порядок врегулювання спорів між Фінансовою установою та клієнтом з питань валютно-обмінних операцій.....	15
10. Прикінцеві положення.....	15
Додатки:	
Додаток 1	16
Додаток 2	17
Додаток 3	18
Додаток 4	20

Глосарій

У цьому Положенні терміни вживаються в таких значеннях:

Банкноти - паперові грошові знаки;

Готівка - грошові знаки у вигляді банкнот і монет;

Відокремлені підрозділи - відокремлений структурний підрозділ, що перебуває поза місцезнаходженням Фінансової установи та провадить діяльність з надання фінансових послуг згідно отриманих Фінансовою установою ліцензій, відповідно до вимог чинного законодавства України, нормативно-правових актів Національного банку України та внутрішніх нормативних документів Фінансової установи;

Іноземна валюта - грошові знаки грошових одиниць іноземних держав у вигляді банкнот, казначейських білетів, монет, що перебувають в обігу та є законним платіжним засобом на території відповідної іноземної держави або групи іноземних держав, а також вилучені або такі, що вилучаються з обігу, але підлягають обміну на грошові знаки, що перебувають в обігу;

Касир - оцінювач-експерт, штатний працівник Фінансової установи, який здійснює валютно-обмінні операції та інші функції згідно із посадовою інструкцією;

Керівник відокремленого підрозділу - завідувачами ломбардних відокремлених підрозділів та/або керівниками групи ломбардних відокремлених підрозділів;

Купівля іноземної валюти - це операція з купівлі іноземної валюти за гривні;

Клієнти - резиденти-фізичні особи, нерезиденти-фізичні особи, які користуються послугами Фінансової установи;

Ліцензія - ліцензія Національного банку на торгівлю валютними цінностями (у готівковій формі);

Монети - металеві грошові знаки різного номіналу;

Незначний розмір валютної операції (далі - **незначний розмір**) - розмір валютної операції (в еквіваленті за офіційним курсом гривні до іноземних валют, установленим Національним банком України на дату здійснення операції), який є меншим за розмір, передбачений статтею 20 Закону України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення";

Національна валюта (гривня) - грошові знаки грошової одиниці України - гривні у вигляді банкнот, монет, у тому числі обігових, пам'ятних та ювілейних монет, і в інших формах, що перебувають в обігу та є законним платіжним засобом на території України, а також вилучені або такі, що вилучаються з обігу, але підлягають обміну на грошові знаки, що перебувають в обігу;

Нерезиденти-фізичні особи - фізичні особи (іноземні громадяни, громадяни України, особи без громадянства), які мають постійне місце проживання за межами України (реєстрацію), у тому числі ті, що тимчасово перебувають на території України;

Операція сторно - операція з повернення Клієнту відповідної суми коштів у національній або іноземній валюті протягом 15 хвилин після проведення валютно-обмінної операції в разі відмови клієнта від валютно-обмінної операції;

Програмний комплекс - програмне забезпечення, призначене для автоматизації валютно-обмінних операцій Фінансової установи, обліку, обробки та формування вихідної інформації;

Продаж іноземної валюти - це операція з продажу іноземної валюти за гривні;

Резиденти-фізичні особи - фізичні особи - громадяни України, іноземні громадяни, особи без громадянства, біженці, особи, які потребують додаткового захисту, які мають постійне місце проживання на території України, що підтверджується відповідним документом, до якого згідно із законодавством України включено інформацію про місце проживання особи на території України, уключаючи паспорт/паспортний документ або документ, що його

замінює, посвідку на постійне проживання, у тому числі ті, які тимчасово перебувають за кордоном, фізичні особи-підприємці, зареєстровані згідно із законодавством України;

Реалізований результат від операції з іноземною валютою - це доходи або витрати, отримані або сплачені після закінчення фінансової операції або події, яка дає Фінансовій установі право на наслідки операції;

ПРРО – програмний реєстратор розрахункових операцій;

Тарифи - тарифи на здійснення оплати послуг за операціями з готівковою іноземною валютою, затверджені за встановленим у Фінансовій установі порядком;

Фінансова установа/Установа - ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ЛОМБАРД «КРЕДИТ ЮКРЕЙН» (ТОВ «ЛОМБАРД «КРЕДИТ ЮКРЕЙН»)), в тому числі, коли це доречно, відокремлений підрозділ.

Інші терміни, що використовуються в цьому Положенні, вживаються в значеннях, визначених у законах України та нормативно-правових актах Національного банку України, внутрішніх документах Фінансової установи.

1. Загальні положення.

1.1. Положення про порядок організації та здійснення валютно-обмінних операцій Товариства з обмеженою відповідальністю «ЛОМБАРД «КРЕДИТ ЮКРЕЙН» (далі за текстом – «Положення») є внутрішнім документом Фінансової установи, визначає порядок і вимоги щодо здійснення Фінансовою установою/Відокремленими підрозділами валютно-обмінних операцій з готівковою іноземною валютою, регулює взаємовідносини Фінансової установи/Відокремлених підрозділів з питань здійснення касових операцій в іноземній валюті.

1.2. Положення розроблене відповідно до вимог чинного законодавства України та на підставі:

- Положення про структуру валютного ринку України, умови та порядок торгівлі іноземною валютою та банківськими металами на валютному ринку України, затвердженого постановою Правління НБУ від 02.01.2019 №1, зі змінами та доповненнями (далі за текстом – «Постанова НБУ №1»);
- Положення про здійснення операцій із валютними цінностями, затвердженого постановою Правління НБУ від 02.01.2019 №2, зі змінами та доповненнями (далі за текстом – «Постанова НБУ №2»);
- Положення про порядок здійснення уповноваженими установами аналізу та перевірки документів (інформації) про валютні операції, затвердженого Постановою Правління Національного банку України від 02.01.2019 № 8;
- Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні, затвердженого постановою Правління НБУ від 29.12.2017 №148, зі змінами та доповненнями;
- Правил з організації захисту приміщень небанківських установ в Україні, затверджених постановою Правління НБУ від 06.10.2017 №100, зі змінами та доповненнями (далі за текстом – «Постанова НБУ №100»);
- Положення про форму та зміст розрахункових документів/електронних розрахункових документів, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 21.01.2016 №13, зі змінами та доповненнями;
- Порядку реєстрації та застосування реєстраторів розрахункових операцій, що застосовуються для реєстрації операцій з торгівлі валютними цінностями в готівковій формі, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 14.06.2016 №547, зі змінами та доповненнями;
- Класифікатора іноземних валют, затвердженого постановою Правління НБУ від 04.02.1998 №34, зі змінами та доповненнями;

- Положення про здійснення установами фінансового моніторингу, затвердженого постановою Правління НБУ від 28.07.2020 №107, зі змінами та доповненнями;
- Положення про валютний нагляд, затвердженого постановою Правління НБУ від 03.01.2019 №13, зі змінами та доповненнями;
- Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 №291, зі змінами та доповненнями (далі за текстом – «План рахунків»);
- Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 №291, зі змінами та доповненнями (далі за текстом – «Інструкція про застосування Плану рахунків»);
- Статуту Фінансової установи та інших нормативно-правових актів Національного банку України, внутрішніх документів Фінансової установи.

1.3. Метою створення Положення є:

- регулювання праввідносини, що виникають під час купівлі/продажу іноземних валют Клієнтам;
- встановлення основних вимог до організації контролю за дотриманням порядку здійснення валютно-обмінних операцій у Відокремлених підрозділах Фінансової компанії, визначення операційних ризиків і вжиття заходів щодо управління ними.

1.4. Предметом регулювання Положення є такі операції/діяльність:

- порядок проведення валютно-обмінних операцій;
- порядок встановлення курсів купівлі та продажу іноземних валют у готівковій формі за гривні;
- порядок оформлення та видачі/надання документів, якими оформлюються валютно-обмінні операції;
- порядок підкріплення готівкою іноземної валюти та гривні відокремлених підрозділів Фінансової установи;
- опис бухгалтерської моделі обліку валютно-обмінних операцій;
- порядок взаємодії між відокремленими підрозділами Фінансової установи під час проведення валютно-обмінних операцій, тривалість їх операційного (робочого) дня;
- опис порядку здійснення внутрішнього контролю за проведенням валютно-обмінних операцій.

1.5. Фінансова установа/Відокремлені підрозділи здійснюють валютно-обмінні операції відповідно до ліцензії Національного банку на торгівлю валютними цінностями (у готівковій формі).

1.6. Безпосередні дії працівників Фінансової установи до моменту проведення, в процесі проведення та після проведення валютно-обмінних операцій викладено в Додатку 3 до цього Положення.

1.7. Це Положення не розглядає загальний порядок формування документів за касовими операціям Фінансової установи.

1.8. У разі невідповідності окремих вимог Положення нормам чинного законодавства України та нормативно-правових актів Національного банку України, в тому числі у зв'язку із внесенням змін та доповнень до них, Фінансова установа/Відокремлені підрозділи керуються цим Положенням у частині, що не суперечить чинному законодавству та діючим нормативно-правовим актам Національного банку України.

2. Порядок проведення валютно-обмінних операцій.

2.1. Фінансова установа здійснює валютно-обмінні операції на підставі ліцензії.

2.2. До валютно-обмінних операцій належать:

- купівля у фізичних осіб - резидентів і нерезидентів готівки іноземної валюти за готівкові кошти в гривні;
- продаж фізичним особам - резидентам і нерезидентам готівки іноземної валюти за готівкові кошти в гривні.

2.3. Фінансова установа не здійснює операції з приймання на інкасо банкнот іноземних держав.

2.4. Відокремлені підрозділи мають право здійснювати операції з купівлі готівки іноземної валюти у фізичних осіб та продажу готівки іноземної валюти фізичним особам за готівкові кошти в гривні.

2.5. Валютно-обмінні операції для фізичних осіб (резидентів і нерезидентів) з іноземною валютою здійснюються Відокремленими підрозділами згідно з порядком, визначеним цим Положенням та відповідно до вимог Постанови НБУ №2.

2.6. Фінансова установа/Відокремлені підрозділи під час здійснення валютно-обмінних операцій:

- здійснюють документальне оформлення кожної валютно-обмінної операції;
- здійснюють своєчасне відображення валютно-обмінної операції в бухгалтерському обліку;
- забезпечують належний внутрішній контроль за валютно-обмінними операціями,
- створюють безпечні умови для роботи з готівкою та її зберігання.

2.7. Фінансова установа забезпечує наявність програмних комплексів, функціональні можливості яких забезпечують здійснення контролю за обсягами проведення валютно-обмінних операцій у межах Фінансової установи.

2.8. В касі Відокремлених підрозділів зберігаються такі документи:

- копія (витяг) наказу (розпорядження) Фінансової установи про відкриття (початок роботи каси) Відокремленого підрозділу, підписаний директором Фінансової установи, із зазначенням переліку операцій, які здійснюються в касі;
- копія наказу (витягу з наказу), іншого документа Фінансової установи, згідно з яким для Відокремленого підрозділу був установлений розмір авансу в готівковій іноземній валюті та готівкових гривнях (у разі встановлення такого авансу) та максимальна сума залишків готівкової іноземної валюти.

У разі необхідності вищезазначена інформація може бути наведена в одному або декількох документах/розпорядчих документах (копіях/витягах) Фінансової установи.

2.9. Фінансова установа забезпечує відповідність приміщень кас Відокремлених підрозділів вимогам нормативно-правових актів Національного банку з питань організації захисту приміщень (у відповідності до вимог Постанови НБУ №100).

2.10. Фінансова установа забезпечує обладнання робочого місця касира таким чином, щоб клієнт міг спостерігати за перерахуванням готівки.

2.11. Касир Відокремленого підрозділу на робочому місці повинен мати документ, що посвідчує його особу та/або службове посвідчення.

2.12. У разі потреби (передачі зміни, хвороби касира та з інших поважних причин), касир Відокремленого підрозділу має право передати іншому касиру, який має повноваження на здійснення валютно-обмінних операцій в даному відокремленому підрозділі, валютні цінності за відповідним Актом приймання-передачі валютних цінностей, за формою, що затверджується окремим наказом. Цей Акт разом з іншими звітними документами на початку відкриття робочої зміни передається касиру, який приймає зміну на даному відокремленому підрозділі. Акт оформлюється в 2-х примірниках і обов'язково додається до звітних документів.

Якщо касир з будь-яких обставин не може передати іншому касиру, уповноваженому працівнику Фінансової установи валютні цінності, то в касі Відокремленого підрозділу за наказом керівника Фінансової установи терміново проводиться ревізія (інвентаризація) валютних цінностей з обов'язковим їх передаванням касиру або уповноваженому

працівнику Фінансової установи, які здійснили ревізію (інвентаризацію), на підставі відповідного акту.

Забороняється доручати виконання службових обов'язків касира Відокремленого підрозділу особам, на яких не покладено такі обов'язки.

2.13. Фінансова установа забезпечує розміщення в касі Відокремленого підрозділу в доступному для огляду клієнтами місці (на стенді або в іншому оформленні) таку інформацію:

- копію наказу (розпорядження) Фінансової установи про встановлення курсів купівлі та продажу іноземних валют;
- перелік валютно-обмінних операцій, які здійснює Відокремлений підрозділ;
- повідомлення про обов'язковість здійснення касиром операції сторно протягом 15 хвилин після проведення валютно-обмінної операції в разі звернення клієнта з відмовою від здійсненої валютно-обмінної операції за умови наявності документа, який друкується ПРРО та застосовується для обліку та реєстрації валютно-обмінних операцій;
- повідомлення про касира каси, який здійснює валютно-обмінні операції (прізвище, ініціали);
- копію витягу з реєстру осіб, яким видано ліцензію на здійснення валютних операцій;
- місцезнаходження Відокремленого підрозділу.

Вищезазначена інформація може розміщуватися в доступному для огляду клієнтами місці на електронних пристроях та має відповідати змісту рішень, прийнятих та оформлених у вигляді паперового або електронного документа.

2.14. Фінансовій установі заборонено встановлювати обмеження щодо номіналу та року емісії банкнот іноземної валюти, які є законним платіжним засобом на території відповідної іноземної держави, з якою здійснюються валютно-обмінні операції.

2.15. Фінансовій установі заборонено відмовляти клієнтам у здійсненні валютно-обмінних операцій з банкнотами іноземної валюти, які за дизайном і елементами захисту повністю відповідають зразкам та описам, що наведені на сторінках офіційних сайтів центральних/національних банків іноземних держав, справжність яких підтверджена з використанням відповідного обладнання.

2.16. Фінансова установа підтверджує справжність банкнот іноземної валюти з використанням лічильників/сортувальників банкнот з функцією контролю ультрафіолетового, інфрачервоного та магнітного захисту та/або приладів (детекторів), що забезпечують збільшення зображень, візуалізацію ультрафіолетового та інфрачервоного захисту та магнітний контроль.

2.17. Фінансова установа не здійснює операції з приймання на інкасо банкнот іноземних держав, у зв'язку із цим Фінансовою установою не приймають банкноти іноземної валюти, визначені в Додатку 4 до цього Положення.

2.18. Фінансовій установі заборонено здійснювати валютно-обмінні операції з банкнотами (банківськими білетами) та монетами Центрального банку Російської Федерації із зображенням мап, символів, будівель, пам'ятників, пам'яток археології, архітектури, історії, краєвидів та будь-яких інших об'єктів, розташованих на окупованих Російською Федерацією адміністративно-територіальних одиницях України, та/або які містять тексти, пов'язані з окупацією Російською Федерацією адміністративно-територіальних одиниць України.

2.19. Фінансова установа не здійснює валютно-обмінні операції з монетами іноземних держав.

2.20. Відокремлений підрозділ здійснює операцію сторно протягом 15 хвилин після проведення валютно-обмінної операції в разі звернення клієнта з відмовою від раніше здійсненої валютно-обмінної операції за умови пред'явлення клієнтом, наданого Відокремленим підрозділом, розрахункового документа ПРРО.

2.21. Фізичні особи можуть здійснювати операції з купівлі/продажу готівкової іноземної валюти на суму (в еквіваленті), що перевищує незначний розмір, з дотриманням вимог

законодавства України про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

2.21.1. Валютно-обмінні операції для фізичних осіб на суму, яка відповідає незначному розміру валютної операції, здійснюються без пред'явлення фізичною особою (власником документа) ідентифікаційного документа, що посвідчує особу, без проведення ідентифікації/верифікації клієнта.

2.21.2. Фінансова установа здійснює валютно-обмінні операції на суму (в еквіваленті), що перевищує незначний розмір, з дотриманням вимог законодавства України про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення та внутрішніх документів/розпорядчих документів Фінансової установи - зокрема з вжиття заходів зі здійснення належної перевірки клієнтів.

2.22. У випадку встановлення Національним банком України обмежень/тимчасових обмежень на здійснення операцій з купівлі-продажу іноземних валют в Україні, валютно-обмінні операції Фінансової установи мають здійснюватися із урахуванням зазначених обмежень.

3. Порядок встановлення курсів купівлі та продажу іноземних валют у готівковій формі за гривні.

3.1. Фінансова установа/Відокремлені підрозділи здійснюють валютно-обмінні операції за курсами купівлі та продажу іноземних валют, що діють на час проведення операції.

Фінансова установа щоденно на початку робочого дня встановлює наказами (розпорядженнями) курси купівлі та продажу іноземних валют і має право змінювати їх (встановлювати інші курси купівлі та продажу іноземних валют) протягом дня.

У наказі (розпорядженні) про встановлення/зміну курсів купівлі та продажу іноземних валют мають бути зазначені дата, час (година, хвилина), з якого діють установлені/змінені курси, значення курсів купівлі та продажу іноземних валют за гривні. За необхідності в наказі (розпорядженні) про встановлення/зміну курсів купівлі та продажу валют може бути зазначено Відокремлені підрозділи (перелік/група відокремлених підрозділів) для якого встановлено/змінено курси, більш точне значення часу (з урахуванням секунд), тощо.

Директор Фінансової установи має право визначати уповноважену особу/уповноважених осіб, яка встановлюватиме/які встановлюватимуть курси купівлі та продажу іноземних валют у Відокремлених підрозділах.

3.2. У разі визначення директором Фінансової установи уповноваженої особи/уповноважених осіб, яка встановлюватиме/які встановлюватимуть курси купівлі та продажу іноземних валют у Відокремлених підрозділах, наказом/розпорядженням іншим внутрішнім документом Фінансової установи можуть бути встановлені обмеження щодо встановлення/зміни курсів для такої уповноваженої особи/уповноважених осіб.

3.3. У Відокремлених підрозділах, розташованих за різними адресами (місцезнаходженням), в один і той самий день, в один і той самий час, можуть бути встановлені різні значення курсів купівлі та продажу іноземних валют. При цьому для нумерації наказів/розпоряджень якими встановлені такі курси може використовуватись унікальний номер наказу/розпорядження, який складається з дати (ДД), номера Відокремленого підрозділу, порядкового номеру наказу/розпорядження, тощо.

3.4. Після встановлення/зміни курсів купівлі та продажу значення курсів заводяться до програмного комплексу.

3.5 Оригінали розпоряджень уповноважених осіб (у разі визначення директором Фінансової установи таких осіб) на встановлення курсів можуть зберігатись в окремих папках або зберігаються у документах дня Відокремленого підрозділу.

4. Порядок оформлення та видачі/надання документів, якими оформлюються валютно-обмінні операції.

4.1. Фінансова установа/Відокремлені підрозділи мають право здійснювати валютно-обмінні операції після реєстрації реєстратора розрахункових операцій ПРРО/програмного реєстратора розрахункових операцій ПРРО (далі - програмний ПРРО) у центральному органі виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику.

4.2. У Відокремлених підрозділах заборонено здійснювати валютно-обмінні операції:

- без застосування ПРРО/програмного ПРРО;
- у разі виходу з ладу ПРРО/програмного ПРРО;
- у період відсутності зв'язку між програмним ПРРО та фіскальним сервером контролюючого органу;
- у разі тимчасового відключення електроенергії.

Відокремлені підрозділи в разі виходу з ладу ПРРО/програмного ПРРО мають право використовувати в касі резервний ПРРО, про що складається акт за підписом керівника, який відповідає за роботу Відокремленого підрозділу, і представника сервісної організації. Будь-який заново встановлений ПРРО має бути зареєстрований у територіальному органі виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує податкову та митну політику в порядку, установленому для первинної його реєстрації.

4.3. Відокремлені підрозділи зобов'язані здійснювати валютно-обмінні операції з оформленням документа, який створений в паперовій та/або електронній формі реєстратором розрахункових операцій або програмним реєстратором розрахункових операцій та застосовується для обліку і реєстрації валютно-обмінних операцій (далі - розрахунковий документ ПРРО). Форма і зміст розрахункового документа ПРРО встановлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

Фінансова установа/Відокремлені підрозділи установа зобов'язані забезпечити зберігання розрахункових документів ПРРО у вигляді паперового або електронного документа в документах дня.

4.4. Касир Відокремленого підрозділу оформляє розрахунковий документ ПРРО у двох примірниках: перший примірник видається фізичній особі, другий - зберігається у вигляді паперового або електронного документа в документах дня.

4.5. У разі відмови клієнта від проведеної операції з торгівлі валютними цінностями, реєстрації через ПРРО помилкової суми за операцією з торгівлі валютними цінностями або технічного збою під час створення в електронній та/або паперовій формі розрахункового документа така операція скасовується шляхом наступної реєстрації операції «сторно».

4.6. Операція сторно виконується в касі того Відокремленого підрозділу, в якому здійснювалося оформлення валютно-обмінної операції (у касира-ініціатора валютно-обмінної операції).

4.6.1. У випадку звернення Клієнта з відмовою від валютно-обмінної операції не пізніше 15 хвилин після проведення Відокремленим підрозділом такої операції, Клієнт повинен пред'явити перший примірник розрахункового документа ПРРО, виданого Відокремленим підрозділом, що підтверджує здійснення валютно-обмінної операції.

Отримавши документ про відмову від валютно-обмінної операції, касир зобов'язаний здійснити взаємний обмін коштів у відповідності до сум, які зазначені в першому примірнику розрахункового документа ПРРО (з оформленням розрахункового документа ПРРО; назва операції - операція «сторно»);

Розрахунковий документ ПРРО про здійснення валютно-обмінної операції (перший примірник, назва операції - купівля, продаж), який був виданий Клієнту, залишається у касира та зберігається в документах дня Відокремленого підрозділу.

4.6.2. У разі звернення Клієнта з відмовою від валютно-обмінної операції пізніше ніж 15 хвилин після проведення Відокремленим підрозділом такої операції - Відокремлений підрозділ має право відмовити у проведенні операції, при цьому у Програмному комплексі можливість проведення такої операції блокується.

4.7. Касир Відокремленого підрозділу надає розрахунковий документ ПРРО одночасно з прийняттям/видачею фізичній особі коштів, розрахунковий документ ПРРО надається не пізніше завершення операції.

4.8. Оформлення і видача розрахункових документів ПРРО без здійснення валютно-обмінних операцій або їх невидача (без згоди Клієнта) під час здійснення зазначених вище операцій забороняються.

4.9. Фінансова установа має право доповнювати розрахунковий документ ПРРО додатковими реквізитами необхідними для здійснення валютно-обмінних операцій.

4.10. Фінансова установа заповнює у розрахунковому документі ПРРО всі необхідні реквізити для проведення валютно-обмінної операції. Виправлення в заповненому тексті не дозволяються.

5. Порядок підкріплення готівкою іноземної валюти та гривні Відокремлених підрозділів Фінансової установи.

5.1. Фінансова установа з метою організації безперебійної роботи кас Відокремлених підрозділів самостійно встановлює для них розмір авансу (за необхідності) готівкою в іноземній валюті та гривнях і до початку робочого дня, уключаючи вихідні і святкові дні (за необхідності), забезпечують їх коштами відповідно до встановлених обсягів (лімітів).

Фінансова установа забезпечує (за необхідності) підкріплення кас Відокремлених підрозділів іноземною валютою не пізніше десятого дня після початку здійснення валютних операцій відповідним Відокремленим підрозділом.

5.2. Фінансова установа встановлює максимальну суму залишків іноземної валюти та гривень в касі Відокремленого підрозділу (в неробочий час) в обсязі, що має забезпечити роботу протягом робочого дня. Залишки валютних цінностей можуть перевищувати встановлену максимальну суму у вихідні й святкові дні.

5.3. Залишки валютних цінностей, що перевищують установлену максимальну суму в робочий день, підлягають інкасації в цей день, а у вихідні й святкові дні - не пізніше наступного робочого дня Фінансової установи.

Закінченням робочого дня вважається початок операційного (робочого) дня Фінансової установи, якщо пункти обміну валюти працюють цілодобово.

5.4. Щоденно, протягом дня та наприкінці робочого дня касир здійснює аналіз залишків готівки каси в національній, іноземних валютах та визначають потребу Відокремленого підрозділу в готівці на поточний/наступний день.

5.5. Вивезення надлишків та підкріплення готівкою Відокремлених підрозділів узгоджується Відокремленими підрозділами з відповідальною особою Фінансової установи засобами внутрішньої комунікації (телефонний зв'язок, електронна пошта, месенджери, тощо).

Підтвердженням узгодження із Фінансовою установою проведення вивезення надлишків/підкріплення готівкою Відокремленого підрозділу є внесення даних про таку операцію в Програмний комплекс.

5.6. Відповідальність за забезпечення готівкою та за організацію безперебійної роботи Відокремленого підрозділу, в тому числі у святкові та вихідні дні, покладено на Фінансову устанovu.

5.7. Приймання готівки у Фінансовій установі (в касі Фінансової установи), при інкасації Відокремлених підрозділів, та видача готівки з каси Фінансової установи, при проведенні підкріплення Відокремлених підрозділів, оформляються відповідними касовими ордерами (прибутковим або видатковим) з відображенням такої касової операції в касовій книзі.

5.8. Готівка, що надходить до каси Фінансової установи/Відокремленого підрозділу, оприбутковується в день одержання готівки в повній сумі.

5.8.1. Оприбуткуванням готівки у Фінансовій установі (в касі Фінансової установи) є здійснення обліку готівки в повній сумі її фактичних надходжень у касовій книзі на підставі прибуткових касових ордерів.

5.8.2. Оприбуткуванням готівки у Відокремлених підрозділах (в касах Відокремлених підрозділів), які проводять готівкові розрахунки із застосуванням реєстраторів розрахункових операцій без ведення касової книги, є забезпечення зберігання щоденних фіскальних звітних чеків (щоденних 2-звітів) в електронній формі протягом строку, визначеного пунктом 44.3 статті 44 Податкового кодексу України.

5.9. Аванс, підкріплення та інкасація цінностей реєструються Відокремленими підрозділами через реєстратори розрахункових операцій з використанням відповідних службових операцій безпосередньо після отримання (передання) цінностей.

5.10. До проведення інкасації валютних цінностей (готівки іноземної валюти та гривні) Відокремлених підрозділів (за потреби) можуть залучатись підрозділи інкасації банків або юридичні особи, які надають послуги з інкасації на підставі відповідної ліцензії Національного банку. Умови надання послуг з інкасації та порядок проведення операцій з інкасації, в такому випадку, регламентуються нормативно правовими актами Національного банку України та відповідним договором.

6. Опис бухгалтерської моделі обліку валютно-обмінних операцій.

6.1. Фінансова установа забезпечує своєчасне відображення валютно-обмінних операцій в бухгалтерському обліку.

6.2. Фінансова установа відображає у бухгалтерському обліку валютно-обмінні операції, що здійснюються у вихідні, святкові дні або після закінчення операційного дня (часу) Фінансової установи, не пізніше наступного робочого дня.

6.3. При обліку валютно-обмінних операцій використовується зазначений нижче перелік та кореспонденція синтетичних рахунків/субрахунків, визначених Планом рахунків та Інструкцією про застосування Плану рахунків:

Рахунок	Субрахунок	Назва рахунку/субрахунку
30	301	Готівка/Готівка в національній валюті
30	302	Готівка/Готівка в іноземній валюті
33	333	Інші кошти/Грошові кошти в дорозі в національній валюті
33	334	Інші кошти/Грошові кошти в дорозі в іноземній валюті
71	711	Інший операційний дохід/Дохід від купівлі-продажу іноземної валюти
92	942	Інші витрати операційної діяльності/Витрати на купівлю-продаж іноземної валюти

Фінансова установа здійснює бухгалтерський облік валютно-обмінних операцій в розрізі іноземних валют. Кількість рівнів аналітичних рахунків визначається Фінансовою установою самостійно, відповідно до потреб ведення аналітичного обліку.

6.4. Здійснення операцій з купівлі готівкової іноземної валюти у Клієнтів відображається в реєстрах купленої та/або проданої готівкової іноземної валюти, з відповідним виконанням у бухгалтерському обліку таких проводок:

Дт	Кт	Сума (Валюта)
302	334	На суму купленої іноземної валюти (валюта)
333	301	На суму виданої готівкової національної валюти за куплену іноземну валюту за курсом Фінансової установи на день (момент) здійснення операції (у гривні)

У разі перевищення офіційного курсу гривні до іноземної валюти над курсом купівлі Фінансовою установою іноземної валюти*

333	711	На суму результату у гривні від купівлі готівкової валюти (у гривні)
У разі перевищення курсу купівлі Фінансовою установою іноземної валюти над офіційним курсом гривні до іноземної валюти*		
942	333	На суму результату у гривні від купівлі готівкової валюти (у гривні)

6.5. Здійснення операцій з продажу готівкової іноземної валюти Клієнтам відображається в реєстрах купленої та/або проданої готівкової іноземної валюти, з відповідним виконанням у бухгалтерському обліку відповідних проводок:

Дт	Кт	Сума (Валюта)
334	302	На суму проданої іноземної валюти (валюта)
301	333	На суму отриманої готівкової національної валюти за продажу іноземну валюту за курсом Фінансової установи на день (момент) здійснення операції (у гривні)
У разі перевищення офіційного курсу гривні до іноземної валюти над курсом продажу Фінансовою установою іноземної валюти*		
942	333	На суму результату у гривні від продажу готівкової валюти (у гривні)
У разі перевищення курсу продажу Фінансовою установою іноземної валюти над офіційним курсом гривні до іноземної валюти*		
333	711	На суму результату у гривні від купівлі готівкової валюти (у гривні)

* - на субрахунках 711 та 942 відображається реалізований результат від операції з іноземною валютою.

7. Порядок взаємодії між Відокремленими підрозділами під час проведення валютно-обмінних операцій, тривалість їх операційного (робочого) дня.

7.1. Під час проведення валютно-обмінних операцій Відокремлені підрозділи керуються внутрішніми документами/розпорядчими документами Фінансової установи, вимогами чинного законодавства України, нормативно-правових актів Національного банку України.

7.2. При вирішенні питань пов'язаних з організацією та проведенням валютно-обмінних операцій Відокремлені підрозділи взаємодіють засобами внутрішньої комунікації (телефонний зв'язок, електронна пошта, месенджери, особисте звернення, тощо) із Фінансовою установою.

7.3. Фінансовою установою здійснюються заходи контролю за валютно-обмінними операціями шляхом організації взаємодії між структурними підрозділами центрального офісу та відокремленими підрозділами, в яких здійснюються валютно-обмінні операції, а також між працівниками, відповідальними за окремі операційні процеси.

7.4. Питання щодо визначення додаткової інформації про Клієнта або при виникненні інших питань, що стуються валютно-обмінних операцій, фінансового моніторингу, інформаційних технологій, поточного курсу валюти, дійсності паспорту Клієнта, тощо - Відокремлені підрозділи з'ясовують засобами внутрішньої комунікації (телефонний зв'язок, електронна пошта, месенджери, тощо) зі співробітниками Фінансової установи.

7.5. Тривалість операційного (робочого) дня Відокремлених підрозділів (режим роботи/графік роботи Відокремленого підрозділу/Відокремлених підрозділів) встановлюється Фінансовою установою самостійно внутрішніми документами/розпорядчими (накази/розпорядження) документами Фінансової установи.

8. Опис порядку здійснення внутрішнього контролю за проведенням валютно-обмінних операцій.

8.1. Проведення валютно-обмінних операцій відбувається одноосібно касиром Відокремленого підрозділу або іншою посадовою особою, на яку тимчасово покладені обов'язки касира за допомогою програмно-технічного комплексу. Такі операції під час їх

виконання не підлягають додатковому контролю. Документи за валютно-обмінними операціями формуються автоматично.

8.2. Фінансова установа визначає порядок здійснення суб'єктами внутрішнього контролю зовнішніх та внутрішніх комунікацій, порядок використання та отримання інформації. З метою вчасного реагування на інциденти, які впливають або можуть вплинути на встановлений порядок проведення валютно-обмінних операцій. Працівники відокремлених/структурних підрозділів протягом 30 хвилин з моменту виявлення відповідного факту інформують безпосередніх керівників, відповідальних працівників про інциденти, зокрема, про:

- 1) факт виходу з ладу реєстратора розрахункових операцій;
- 2) зникнення зв'язку в місці надання фінансової послуги;
- 3) виходу з ладу системи технологічного відеоконтролю;
- 4) неможливість надання фінансової послуги або припинення роботи відокремленого / структурного підрозділу з будь-яких причин;
- 5) залучення третіх осіб до надання фінансової послуги з торгівлі валютними цінностями;
- 6) тимчасове відключення електроенергії.

8.3. Фінансова установа/Відокремлені підрозділи ведуть реєстри купленої та/або проданої готівкової іноземної валюти (Додаток 1 до цього Положення) у вигляді паперового або електронного документа. Відокремлені підрозділи зобов'язані відображати в цих реєстрах здійснені операції з купівлі та/або продажу готівкової іноземної валюти. Ці реєстри зберігаються в документах дня Відокремлених підрозділів.

8.4. Інформація про здійснені протягом операційного дня операції сторно за валютно-обмінними операціями фіксується у відповідних Реєстрах купленої та/або проданої готівкової іноземної валюти у розділі «Відмітка про проведення операції сторно».

8.5. Фінансова установа/Відокремлені підрозділи засобами програмно-технічного комплексу щоденно ведуть звітну довідку про касові обороти за день і залишки цінностей (Додаток 2 до цього Положення). Касир каси Фінансової установи/Відокремленого підрозділу, на момент проведення перевірки Національним банком України, роздруковує зазначену довідку і надає уповноваженим працівникам Національного банку України, що здійснюють перевірки з питань дотримання валютного законодавства. Кошти готівки іноземної валюти та/або гривень, наявні в касі на момент перевірки, повинні відповідати сумам, зазначеним у вказаній довідці. Ця довідка зберігається в документах дня.

8.6. В кінці робочого дня касир Відокремленого підрозділу складає документи дня по виконаним валютно-обмінним операціям - розрахункові документи ПРРО, разом з документами ПРРО за виконаними службовими операціями, реєстром купленої та/або проданої готівкової іноземної валюти, звітною довідкою про касові обороти за день і залишки цінностей та наказами/розпорядженнями (копіями) про встановлення/зміну курсів купівлі та продажу іноземних валют.

8.7. В кінці робочого дня касир Відокремленого підрозділу складає документи дня по виконаним валютно-обмінним операціям - розрахункові документи ПРРО, разом з документами ПРРО за виконаними службовими операціями, реєстром купленої та/або проданої готівкової іноземної валюти, звітною довідкою про касові обороти за день і залишки цінностей та наказами/розпорядженнями (копіями) про встановлення/зміну курсів купівлі та продажу іноземних валют.

8.8. Касир Відокремленого підрозділу перевіряє:

- наявність всіх розрахункових документів ПРРО про здійснення валютно-обмінних операцій, звіряючи їх з реєстрами купленої/проданої валюти;
- наявність копій документів, що посвідчують особу, опитувальників клієнта-фізичної особи (за необхідності);
- відповідність даних, внесених до розрахункових документів ПРРО;
- правильність визначення резидентності фізичної особи (за необхідності).

8.9. Фінансовою установою здійснюються заходи контролю за валютно-обмінними операціями шляхом організації взаємодії між структурними підрозділами центрального офісу та відокремленими підрозділами, в яких здійснюються валютно-обмінні операції, а також між працівниками, відповідальними за окремі операційні процеси.

З метою виконання вимог законодавства України по запобіганню проведення сумнівних валютних операцій, операцій, що можуть містити ознаки дроблення валютних операцій, циклічності, зокрема вимог Положення про порядок здійснення уповноваженими установами аналізу та перевірки документів (інформації) про валютні операції, затвердженого Постановою Правління Національного банку України від 02.01.2019 № 8 (далі – Положення 8) щодо виявлення таких валютних операцій, Товариство здійснює моніторинг валютно-обмінних операцій відповідно до внутрішніх процедур.

Товариством здійснюється моніторинг та аналіз інформації про валютні операції з урахуванням таких параметрів:

- частота здійснення операцій;
- суми операцій;
- наявність взаємозв'язку між операціями;
- місце здійснення операцій;
- інші параметри, що можуть свідчити про взаємопов'язаність операцій.

Заходи контролю здійснюються, зокрема, шляхом відеомоніторингу та обміну інформацією про валютні операції протягом операційного дня, на постійній основі. Працівник відповідальний за відеонагляд та фахівець валютного департаменту, аналізують інформацію по валютним операціям в розрізі відокремлених підрозділів протягом операційного дня, обмінюються інформацією, систематизують інформацію, забезпечують отримання інформації касиром відокремленого підрозділу, який здійснює валютно-обмінні операції. Моніторинг операцій в межах відокремленого підрозділу здійснюється, також, касиром відокремленого підрозділу.

В разі виявлення операцій, що можуть належати одній особі, містити ознаки дроблення валютної операції, циклічності, та/або можуть містити індикатори згідно додатку до Положення 8, відповідальними працівниками аналізується поточна інформація, інформація з відеоархіву про попередні операції даної особи (за наявності) для прийняття рішення щодо:

- можливості проведення операції;
- необхідності здійснення додаткових заходів перевірки;
- вжиття інших заходів відповідно до законодавства.

В разі прийняття рішення про здійснення додаткових заходів перевірки, касир відокремленого підрозділу дотримується наступного порядку:

- 1) пропонує клієнту заповнити опитувальник;
- 2) отримує для перевірки документ що посвідчує особу, документ про присвоєння РНОКПП (за наявності) для здійснення верифікації клієнта;
- 3) перевіряє відповідність даних, зазначених в опитувальнику, інформації, що міститься в отриманих від клієнта та/або з інших джерел документах.
- 4) здійснює верифікацію клієнта;
- 5) з'ясовує суть та мету валютної операції.

Установа під час здійснення додаткового аналізу валютної операції має право витребувати від суб'єкта валютної операції додаткові документи (інформацію).

Для цілей моніторингу ідентифікація операцій, що можуть належати одній особі, здійснюється на основі сукупності доступних даних, включаючи інформацію, отриману від клієнта, а також інші наявні у Товариства відомості.

З метою раннього реагування, забезпечення додаткового аналізу Установою встановлюється додатковий індикатор до валютних операцій.

В разі здійснення особою операції на суму, яка становить або перевищує 200 000 (двісті тисяч) гривень або еквівалент цієї суми в іноземній валюті, з метою подальшого моніторингу та узагальнення інформації про валютні операції, касир відокремленого підрозділу зобов'язаний здійснити наступні дії:

- отримати від клієнта документ що посвідчує особу;
- документ про присвоєння РНОКПП (за наявності);
- контактний номер телефону.

Отриману інформацію касир відокремленого підрозділу вносить до облікової системи для подальшої систематизації, узагальнення та моніторингу.

Обмін інформацією між відокремленими підрозділами та центральним офісом організується каналами внутрішньої комунікації таким чином, щоб забезпечити своєчасне виявлення та належне реагування на операції, що можуть містити ознаки ризику.

8.10. Контроль за дотриманням порядку здійснення валютно-обмінних операцій на суму, яка перевищує в еквіваленті незначний розмір, здійснюється автоматично у Програмному комплексі, тобто програма автоматично блокує проведення операції у разі не зазначення обов'язкових реквізитів документу.

8.11. Касири (працівники) Відокремлених підрозділів періодично (у разі потреби) проходять навчання та тестування щодо здійснення валютно-обмінних операцій. Порушення норм, установлених цим Положенням, тягне за собою відповідальність винної особи згідно з чинним законодавством України.

8.12. Оперативний контроль за здійсненням валютно-обмінних операцій Відокремлених підрозділів здійснює керівник Відокремленого підрозділу, фахівці валютного департаменту, працівники відповідальні за відеонагляд в межах повноважень.

8.13. Касири Відокремлених підрозділів, керівники Відокремлених підрозділів, фахівці валютного департаменту, працівники відповідальні за відеонагляд несуть персональну відповідальність за своєчасне та якісне виконання своїх обов'язків.

8.14. Контроль за дотриманням законодавства України та вимог внутрішніх документів/розпорядчих документів Фінансової установи при управлінні процесами здійснюється:

- завідувачами ломбардних відокремлених підрозділів та/або керівниками групи ломбардних відокремлених підрозділів, фахівцями валютного департаменту, працівниками відповідальними за відеонагляд - перша лінія захисту (поточний контроль за дотриманням законодавства);
- головним менеджером з комплаєнсу, головним менеджером з ризиків Фінансової установи, згідно функціональних обов'язків - друга лінія захисту (досліджуються можливі причини відхилення від вимог законодавства України та вимог внутрішніх документів/розпорядчих документів Фінансової установи, з переглядом процедур контролю та вжиттям заходів щодо вдосконалення таких процедур з метою уникнення таких відхилень в подальшому);
- внутрішнім аудитором Фінансової установи - третя лінія захисту, згідно із затвердженим планом перевірок (ризик-орієнтованим річним планом внутрішнього аудиту(контролю)).

9. Порядок врегулювання спорів між Фінансовою установою та Клієнтом з питань валютно-обмінних операцій.

9.1. Врегулювання спорів між Клієнтом та Фінансовою установою з питань покупки продажу іноземної валюти відбувається за згодою сторін. При відсутності згоди - спори між Фінансовою установою і Клієнтом розглядаються в судовому порядку згідно чинного законодавства України.

9.2. У разі виявлення Клієнтом будь-якої спірної ситуації, пов'язаної з операцією купівлі-продажу іноземної валюти, Клієнт повідомляє Фінансову установу шляхом надання

письмової заяви. Заява Клієнта реєструється у встановленому порядку. Фінансова установа, на підставі отриманої письмової заяви клієнта, вживає усіх можливих заходів щодо врегулювання спірного питання яке виникло, і повідомляє Клієнта про результат розгляду його заяви.

9.3. Підставою для врегулювання спорів між Фінансовою установою та Клієнтом з питань операцій купівлі-продажу іноземної валюти є розрахунковий документ ПРРО, визначений чинним законодавством України, нормативно-правовими актами Національного банку України та який може бути використаний під час урегулювання спірних питань.

10. Прикінцеві положення.

10.1. Це Положення набуває чинності з дати затвердження його у Фінансовій установі (директором Фінансової установи) та діє до його скасування або прийняття нового внутрішнього документу, який регулює аналогічні питання, у встановленому законодавством та внутрішніми нормативними документами Фінансової установи порядку.

10.2. Зміни та доповнення до цього Положення оформлюються додатком або шляхом підготовки нової редакції Положення та затверджуються відповідно до встановленого у Фінансовій установі порядку. Прийняття нової редакції Положення автоматично призводить до припинення дії попереднього документа.

10.3. У разі невідповідності будь-якої частини цього Положення законодавству України, нормативно-правовим актам Національного банку України, зокрема у зв'язку з прийняттям нових нормативно-правових актів, це Положення буде діяти лише у тій частині, яка не суперечитиме чинному законодавству України.

10.4. Дія цього Положення припиняється з моменту прийняття відповідного рішення у Фінансовій установі.

10.5. Всі питання, не врегульовані цим Положенням, вирішуються у формі, що не суперечать здоровому глузду, в порядку, передбаченому іншими внутрішніми документами Фінансової установи та на підставі законодавства України.

10.6. Положення має переглядатися як мінімум 1 раз на 1 рік (за потреби). В ході перегляду Положення оцінюється на предмет відповідності законодавству України, нормативно-правовим актам НБУ, ринковим стандартам, внутрішнім документам/розпорядчим документам Фінансової установи.

10.7. Положення зберігається і надається таким чином, щоб бути доступним для працівників, які надалі будуть мати право користуватися ним.

10.8. За консультаціями та/або у випадках інших непорозумінь щодо цього Положення працівники Відокремлених підрозділів мають звертатися до працівників Фінансової установи.

(найменування та місцезнаходження банку, небанківської
фінансової установи,
оператора поштового зв'язку, їх відокремленого підрозділу)

РЕЄСТР
купленої та/або проданої готівкової іноземної валюти
за "___" _____ 20__ року

№ з/п	Час здійснення операції	Назва іноземної валюти (код)	Сума іноземної валюти	Курс	Сума гривень	Номер виданого касового документа	Вид операції (0 - купівля, 1 - продаж)	Відмітка про проведення операції сторно
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Усього							

Усього куплено/продано за _____ :
валютою _____

(код валюти) (сума купленої/проданої іноземної
валюти словами)

Касир _____
(підпис)

Пояснення
щодо заповнення реєстру купленої та/або проданої готівкової іноземної валюти

1. Реквізит "Касир" для електронного документа має містити кваліфікований електронний підпис касира.

(найменування та місцезнаходження небанківської фінансової установи, оператора поштового зв'язку, їх відокремлених підрозділів, пункту обміну іноземної валюти небанківської фінансової установи, оператора поштового зв'язку)

ЗВІТНА ДОВІДКА
про касові обороти за день і залишки цінностей
за " ___ " _____ 20__ року

№ з/п	Код валют	Залишок готівки в касі на початок дня	Отримано валюти		Куплено іноземної валюти	Продано іноземної валюти	Передано валюти		Залишок готівки в касі на поточний момент часу / кінець робочого дня
			авансу на початок робочого дня	підкріплення протягом робочого дня			на кінець робочого дня	протягом робочого дня	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Касир _____
(підпис)

Пояснення
щодо заповнення звітної довідки про касові обороти за день і залишки цінностей

1. Реквізит "Касир" для електронного документа має містити кваліфікований електронний підпис касира.

Безпосередні дії працівників Фінансової установи до моменту проведення, в процесі проведення та після проведення валютно-обмінних операцій

1. Для початку роботи Відокремленого підрозділу Фінансової установи кожен касир повинен під своїм особистим логіном та паролем зайти до програмного комплексу Фінансової установи та почати операційний день (в т.ч. відкрити робочу зміну ПРРО).

Програмним комплексом Фінансової установи є спеціальна програма, розроблена Фінансовою установою для здійснення операцій з купівлі та продажу іноземної валюти, яка фіксує всі фінансові операції, які здійснює касир в режимі онлайн. Доступ до цієї програми надається працівнику Фінансової установи (в т.ч. касирам) під особистий підпис.

2. Касир Відокремленого підрозділу Фінансової установи встановлює курси валют в програмному комплексі Фінансової установи та оформлює розпорядження про встановлення курсів валют у Відокремленому підрозділі Фінансової установи. Для цього, щоденно до початку робочого дня, та протягом робочого дня (за необхідності) після погодження курсів валют з центральним офісом Фінансової установи шляхом засобів внутрішньої комунікації, касир встановлює курси валют в програмному комплексі, оформлює розпорядження про встановлення курсів валют та оприлюднює його для клієнтів Фінансової установи.

Рекомендований курс визначається в залежності від економічної ситуації на міжбанківському валютному ринку України, в залежності від попиту і пропозиції валюти на готівковому ринку України (в т.ч. згідно інформації сайту <https://minfin.com.ua>), в залежності від внутрішніх потреб та можливостей Фінансової установи, з метою отримання прибутку від фінансових операцій з купівлі продажу валюти.

З метою недопущення зловживання касирами своїх посадових обов'язків та неправомірного використання свого службового положення, що може призвести до збитків Фінансової установи при встановленні курсів валют, в програмному комплексі Фінансової установи на програмному рівні, встановлені обмеження на розпорядження касирів, а саме: курс купівлі валюти завжди повинен бути менший від курсу продажу валюти.

3. Касири Відокремлених підрозділів у процесі роботи можуть змінювати курси обміну валют протягом робочого дня для отримання прибутку, з урахуванням економічної ситуації яка є локально на кожному окремому Відокремленому підрозділі, у кожному конкретному регіоні, тощо.

4. Робота касира на Відокремленому підрозділі Фінансової установи кожен раз закінчується закриттям зміни в ПРРО та роздрукуванням z-звіту а також друкуванням документів дня (звітна довідка, та реєстр купленої проданої валюти) з програмного комплексу Фінансової установи.

5. Операційний відділ здійснює щоденний контроль, за діяльністю та дохідністю відокремлених підрозділів. Якщо касир відокремленого підрозділу не правильно установив курси купівлі та продажу валют, або вони є економічно не обґрунтованими, то цей відділ зв'язується з касиром відокремленого підрозділу за допомогою телефону або месенджера для зміни курсів валют.

5. Операційний відділ проводить інкасацію та підкріплення відокремлених підрозділів Фінансової установи в залежності від потреб відокремленого підрозділу та економічних можливостей Фінансової установи. Також, касири відокремленого підрозділу можуть самостійно за допомогою телефону або месенджера подавати заявки на інкасацію або підкріплення відокремленого підрозділу. Інкасація та підкріплення на Відокремлених підрозділах відбувається виключно з застосуванням ПРРО. Інкасація або підкріплення може здійснюватися між відокремленими підрозділами в розрізі валют, а також в центральну касу Фінансової установи та на поточний рахунок Фінансової установи в банк.

6. Відповідальний працівник за проведення фінансового моніторингу має доступ до програмного комплексу Фінансової установи та здійснює контроль за діяльністю відокремлених підрозділів. У випадку проведення Відокремленим підрозділом ризикових операцій (в т.ч. дроблення операцій). Відповідальний працівник за проведення фінансового моніторингу має право затребувати у касира відповідне пояснення, для цього він зв'язується з касиром відокремленого підрозділу за допомогою телефону або месенджера для отримання від нього інформації про фінансову операцію/фінансові операції.

**Банкноти іноземної валюти,
які не приймаються Фінансовою установою**

Фінансова установа не здійснює операції з приймання на інкасо банкнот іноземних держав, у порядку передбаченому Інструкцією про порядок організації касової роботи банками та проведення платіжних операцій надавачами платіжних послуг в Україні затвердженою Постановою Правління Національного банку України від 25.09.2018 № 103. У зв'язку із цим Фінансова установа не приймає:

1) банкноти іноземної валюти, які набули під час обігу одну або кілька ознак значного зношення/пошкодження:

- розірвані (розрізані) на частини;
- із пошкодженими елементами дизайну та захисту (видалені цифрові чи текстові позначення номіналу, зображення портрета, оптично-змінні елементи захисту, захисні стрічки);
- зі зміненим первісним кольором паперу та/або зображень;
- із локальними забрудненнями (плямами), включаючи видимі в ультрафіолетових променях, загальна площа яких перевищує половину площі банкноти;
- із загальними забрудненнями, включаючи ті, що спричиняють люмінесценцію паперу в ультрафіолетових променях;
- обпалені, пропалені, трухлі (пошкоджені внаслідок тривалої дії вологи, різних рідин, хімікатів або з ознаками гниття);
- мають явні друкарські недоліки;

2) банкноти, які вилучені іноземною державою з обігу після дати, оголошеної банком-емітентом відповідної валюти.